

Szigorú szikvízkészítési szabályoknak kell megfelelni az EU-ban

Hungaricum lehet a szóda

Az Európai Unióba lépésünk után sem tűnik el az asztalunkról a szóda. Csak a gyártási szabályait szigorítják, ami leginkább a kisüzemeknek jelent gondot. Az üdítő magyar találmányt hungaricummá akarják nyilvánítani.

A szódát Jedlik Ányosnak köszönheti a világ. A „savanyúvízzel” folyó kísérleteknek köszönhetően 1829-ben elkészült az első töltőgép. Azóta a szikvíz meghódította az egész világot.

Hazánk EU-s csatlakozása után megszigorodnak az élelmiszer-gyártási, így a szikvízkészítési szabályok is. Attól azonban nem kell tartani, hogy eltűnnek a magyar asztalokról a szódásüvegek és a sarki kocsmákban sem mérnek több kisfröccsöt.

A szegedi Bánffy Istvánnak már a dédapja is szódát készített. Kisteleki kocsmáját 1907-től látta el saját szikvízzel. A Bánffy Bt. ügyvezetője pedig már a negyedik generációs szódás, valamint elnökségi tagja az Országos Szikvízkészítő Ipartestületnek is.

Ma már a szodagyártásra is vonatkozik a HACCP-rendszer, vagyis az élelmiszerek megfelelő előállításáról szóló szabályozási rendszer. Ezt a bizonyított minőségbiztosítási eljárást még a NASA szakemberei vették be, amit egy francia gyógyszergyáron keresztül az EU-ban is bevezettek 1995-ben.

Az unióban semmi olyan élelmiszert nem tiltnak, ami az egészségre nem ártalmas. A szikvíz pedig nem áll másból, mint ivóvízből és széndioxidból. Ami a csatlakozás után változni fog, az az előállítás. A töltőgépeket csak hatósági vizsga után lehet üzembe helyezni és szigorítják a

Kinek ne futna össze a nyál a szájában a jó öreg szódásüvegek láttán.

Fotó: Gyenes Kálmán

gyártóhely kialakításának feltételeit is. Emellett zárt járművekben lehet szállítani mind az üveg, mind a műanyag palackos, illetve a ballonos szódát.

A szegények üdítője, ahogy egykoron hívták a szódát, mind a mai napig keresett termék hazánkban. – A hagyomány, a megszokás nagy úr, ezért nem lehet elvonni a szikvizet a fogyasztótól – tette hozzá Bánffy István. Az ipartestület a szódát hungaricummá akarja nyilvánítani,

amihez több minisztérium is támogatását adta.

Az országban közel ezeröttszáz, Csongrád megyében pedig ötven szódást tartanak nyilván. Ha ez a mesterség egyik napról a másikra megszűnne, hatezer ember kerülne az utcára. A szikvíz előállításának és szállításának szigorodó szabályai elsősorban a kisebb üzemeket és a maszekokat érinti. Ők ugyanis nem tudnak annyi nyereséget termelni, amivel finanszírozhatnák a hatóságilag

elfogadott, de igen drága berendezéseket.

A kiskundorozsmai Dobó Ferencné már harminc éve tölt üveges szódát. A faládjába rakott szikvizet pedig fia lovas kocsival viszi a házakhoz. A 72 éves szódás néni nemrégiben újította fel aprócska műhelyét. – Fogalmam sincs, mit hoz a jövő. Amíg tudok, megpróbálok megfelelni a szigorodó előírásoknak – mondta.

KORMOS TAMÁS

Ne gyújts rá! – dohányzásmentes világnap

Felmérések szerint a dohányosok várható élettartama nyolc évvel rövidebb a nemdohányzókéénál. Holnap van a nemzetközi dohányzásmentes világnap. Ne gyújts rá! – hirdeti a rendezvény szlogenje.

Tizenkettedik alkalommal szervezik meg hazánkban csütörtökön a nemzetközi dohányzásmentes napot. Csongrád megye tisztii főorvosa, Nagy Zsuzsanna a Ne gyújts rá! nap kapcsán keddi sajtótájékoztatóján elmondta: az oktatási, egészségügyi, illetve közintézményeknek, valamint cégeknek megküldött felhívás célja az, hogy legalább ezen a napon

mérséklődjék a dohányzás. A cigarettázással kapcsolatos hazai statisztikai adatok ugyanis elrettentők: a 18 év feletti magyar nők 26,3 százaléka, a férfiak 40,7 százaléka dohányzik. Az országos adatokhoz hasonlóan Csongrád megye dohányzási mutatói is. Hazánk első helyen szerepel a világranglistán a férfiak tüdőrák miatti halálozási arányát tekintve, s a magyar ifjúság tagjai mind fiatalabb korban szívják el az első cigarettát. A felmérések szerint a dohányosok várható élettartama 8 évvel rövidebb a nem dohányzókéénál, bár utóbbiak egészségét is károsítja a passzív dohányzás.

A nem dohányzók védelmét szolgáló tör-

vény nyomán megalakult megyei dohánykommandók közül az országban a Csongrád megyei bírságot a legtöbbet: összesen 4 millió forintot rótták ki a törvény be nem tartása miatt cégek, közintézmények, vendéglátóhelyekre. A megyei ÁNTSZ vezetője a sajtótájékoztatón bejelentette: Csongrád megyében is megkezdtek az egészség évtizede Johan Béla nemzeti program társadalmi vitáját. Az új kormány egészség évtizede nemzeti programja kiemelten kezeli az időskorúakkal való törődést, az esélyegyenlőség megteremtését, s a betegségek elsődleges megelőzését.

K. K.

Nemzetközi közlekedési konferencia Szegeden

Utak az unióba

Két napon át, csütörtökön és pénteken minden a közlekedésről szól Szegeden; a megyeszékhely ad ugyanis otthont a IV. nemzetközi közlekedési konferenciának.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara közös szervezésében két-napos szakmai találkozó kezdődik Szegeden a közlekedés helyzetéről és jövőjéről 400 nappal az EU-csatlakozás előtt címmel. Ismert szaktekintélyek, valamint az ágazat reprezentáns cégeinek

vezetői tekintik át a közlekedés legfontosabb területeinek helyzetét, s veszik számba az előttük álló feladatokat.

A konferencián csaknem húsz előadás hangzik el, szó esik majd a Nemzeti Fejlesztési Terv közlekedési vonatkozásairól, az unió által elfogadott derogációs igényekről, a szállítmányozás és a személyszállítás új feladatairól. Napirenden lesz az EU-konform Magyar Államvasutak finanszírozhatósága, csakúgy mint a vízi közlekedés helyzete a Mahart objektívján keresztül.

O. K. K.

Jégzajlaskor elszigetelődik a Szegedtől alig tizenöt kilométernyire lévő település

Komppal közel, közúton távol van Maroslele

A gyalogosoknak mindenképpen megéri Maroslele felé Tápénál komppal átkelni a Tiszán, de az autóval utazók is mérlegelhetnek: vagy háromszáz forint a kompdíjért, vagy plusz húsz kilométer Algyő felé. Maroslele polgármestere reméli: az elkerülő út és az új híd megépülésével egyszerűbbé válik a település megközelítése.

Megtelik a tápéi komp hétfőn délelőtt is: a tízórai indulásra két személyautó, egy sertéseket szállító teherjármű, valamint egy kerékpárral érkező hölgy vár.

Aki Szeged felől Maroslelére szeretne eljutni, két lehetőség közül választhat: vagy túrlelmesen kivarja a főlórás kompdíjat, és kifizeti a szegedi önkormányzattal kialkudott viteldíjat, vagy egy csaknem húsz kilométeres kerülőre vállalkozik az algyői Tisza-hídon keresztül.

Mind a kompnál tapasztalható „közparányos” várakozás és a kerülőút – hetvenes átlagilag számított – menetideje, mind pedig a viteldíj és egy átlagos fogyasztás mellett benzinköltség szempontjából kicsivel kedvezőbbnek tűnik a vízi út. Éppen ezért is választják ezt az erre járók.

Darabos Ferenc teher szállító mindig ezen az úton közlekedik, és, mint mondta, biztonságos-

sabbnak is tartja a komputazást az algyői út közlekedésénél. Nagy Györgyné, aki egyébként csak az unokáihoz jár át a töltés túloldalára, nem is tud más megoldást, ha kerékpárral szeretne eljutni a Tisza túlsópartjára.

– Amíg be nem indul a jégzajlás, biztosítjuk a félóránkénti átkelést. A szabályzat szerint napkeltétől napnyugtáig működhet a komp, ennek megfelelően reggel hét és délután négy óra között állunk a közlekedők rendelkezésére. A forgalom, kiegészítve az önkormányzati támogatással, lehetővé teszi a fennmaradásunkat – mondta Jaksza Sándor, a kompot működtető Sadarkomp Kft. ügyvezetője. A gyalogosátke-lőként elkért ötven és a személyautóknak felszámított háromszáz forint a többi kompdíjhoz képest olcsónak mondható, bár mindig van, aki sokallja az árat.

– Még olyan is akad – állítja

Jaksza Sándor – aki megütközik azon, hogy fizetni kell. Régen kaptak díjmentességet az úgynevezett pajorföldesek, vagyis azok, akiknek a Tisza szabályozása után a folyó túlfelére esett a birtokuk. Ezek az idők azonban már elmúltak.

Mindössze tizenöt kilométernyire fekszik Szegedtől Maroslele, a körülményes megközelítés miatt mégis sokkal nagyobbak tűnik a távolság. Ezért is számítják Makóhoz tartozó kistelepülésnek a csaknem 2300 főt számláló községet. Szőnyi Erzsébet polgármester asszony azonban úgy véli: a 2006-ra ígért új Tisza-híd és az elkerülő út új távlatokat nyit a település életében.

– A könnyebb megközelíthetőség biztos, hogy munkahelyeket fog teremteni Maroslelére, és számítani lehet majd a lakosság lélekszám-növekedésére is, hiszen kitűnő feltételekkel kínálunk építési telkeket. Reméljük, az ígéretek megvalósulnak, és így fejlődésnek indulhat a településünk – fogalmazott a polgármester asszony.

I. SZ.

Akik Tápénál kelnek át komppal a Tiszán, többnyire Maroslelére igyekeznek, vagy éppen onnan jönnek.

Fotó: Gyenes Kálmán